

2017-2018թթ. պետական բյուջեից «Արտասահմանում առևտրական ներկայացուցչությունների պահպանում» ծրագրի շրջանակներում նախարարությանը նախատեսվել է հատկացնել համապատասխանաբար՝ 156,616.5 հազ. դրամ և 172,460.1 հազ. դրամ: Փաստացի ծախսը 2017թ. կազմել է 149,986.0 հազ. դրամ, իսկ 2018թ.՝ 146,972.2 հազ. դրամ:

Առևտրային կցորդների և ներկայացուցչությունների ընդհանուր թիվը 9 է, որից պետական բյուջեի միջոցների հաշվին ֆինանսավորվել են 3-ը՝ Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությունում ՀՀ մշտական ներկայացուցիչը, նստավայրը՝ Ժնև, Եվրոպական Միությունում ՀՀ առևտրական կցորդը, նստավայրը՝ Բրյուսել և Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետությունում ՀՀ առևտրական կցորդը, նստավայրը՝ Պեկին:

2017թ. և 2018թ. ԱՄՆ-ում ՀՀ առևտրական ներկայացուցչի համակարգի պահպանման ծրագրի իրականացման համար նախատեսվել է համապատասխանաբար՝ 59,482.8 հազ. դրամ և 57,658.2 հազ. դրամ: Վերոնշյալ տարիներին ծրագիրը չի իրականացվել, իսկ դրա հետևանքով խնայված միջոցների գերակշիռ մասն ուղղվել է աշխատակիցների պարգևատրմանը:

Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությունում Հայաստանի Հանրապետության մշտական ներկայացուցչի կանոնադրությունը հաստատելու մասին

2017-2018թթ. կանոնադրության պահանջները չի պահպանվել, ինչի հետևանքով պետական բյուջեից կատարվել է 16,062.5 հազ. դրամի չնախատեսված ծախս:

ՀՀ կառավարության 2005 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 173-Ն որոշման 13-րդ կետի համաձայն Կազմակերպությունում մշտական ներկայացուցչի նստավայրը տեղակայվում է ՄԱԿ-ի Ժնևյան գրասենյակում՝ մշտական ներկայացուցչության շենքում:

2017-2018թթ. կանոնադրության տվյալ կետը չի պահպանվել, որպես գրասենյակ վարձակալվել է

այլ տարածք, ինչի հետևանքով պետական բյուջեից կատարվել է 16,062.5 հազ. դրամի չնախատեսված ծախս (37.8 հազ. շվեյցարական ֆրանկ):

ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. թիվ 2335-Ն որոշմամբ սահմանվել է բնակարանի վարձի փոխհատուցման առավելագույն չափերը, համաձայն որի՝ Բրյուսելում բնակարանի վարձավճարի չափ է սահմանվել մեկ ամսվա համար առավելագույնը 799.1 հազ. դրամ, իսկ նույն որոշման 1-ին կետի է) ենթակետի, այդ գումարն ավելացվում է 5 տոկոսով՝ մեկ երեխայի համար, կազմելով 838.9 հազ. դրամ: Սակայն, ԵՄ-ում առևտրային կցորդի 2018թ. յուրաքանչյուր ամսվա համար փոխհատուցվել է 899.3 հազ. դրամ (1600 եվրո), որը 60.2 հազ. դրամով ավելի է սահմանված չափից: 2018թ. վերոնշյալ ծախսի գծով ավելի է հաշվարկել և վճարվել 723.5 հազ. դրամ (1,287 եվրո):

**Ներքին հսկողական համակարգի
աշխատանքի արդյունքները
լիարժեք համահունչ չեն
հաշվեքննության արդյունքներին:**

Թեև ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը ունեցել է հաստատված ռազմավարական ծրագիր և տարեկան պլան, որի հիման վրա իրականացրել է աշխատանքները և կազմել հաշվետվություններ, սակայն վերը նշված

անհամապատասխանությունները ներքին աուդիտի կողմից չեն արձանագրվել: Մասնավորապես, դիտարկվող ժամանակահատվածում նախարարության աշխատակազմում և առանձնացված ստորաբաժանումներում կամ աուդիտ չի իրականացվել կամ իրականացվել է, սակայն վերոնշյալ խնդիրները չեն հայտնաբերվել:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարությանը

1. Հսկողություն սահմանել բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին հաշվետվությունների լրացման գործընթացի նկատմամբ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 01.04.2015թ. թիվ 176-Ն հրամանի պահանջներին համաձայն իրականացնելու նպատակով:
2. Ապահովել արտաբյուջետային միջոցների հաշվին կատարվող ծախսերի նպատակային իրականացումը՝ խիստ հսկողություն սահմանելով այդ միջոցների հաշվին իրականացվող ծախսերի նկատմամբ:
3. Գործուղման ծախսերի ձևակերպման, հաշվարկման և վճարման ընթացքում խստորեն պահպանել ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. թիվ 2335-Ն որոշման պահանջները:
4. Միջոցներ ձեռնարկել գնումների գործընթացում ոլորտը կարգավորող օրենսդրության պահանջների պահպանման ուղղությամբ:

Համաձայն «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջի՝ ընթացիկ եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում ՀՀ հաշվեքննիչ պալատին տրամադրել ընթացիկ եզրակացությունում ամրագրված անհամապատասխանության, խեղաթյուրման վերացման, առաջարկությունների իրականացման և ընթացիկ եզրակացության վերաբերյալ այլ գրավոր տեղեկատվություն:

ԱՌԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին հաշվետվությունների ՀՀ ֆինանսների նախարարի 01.04.2015թ. N 176-Ն «որոշման» (իրականում հրաման) համաձայն հաշվետվությունները պետք է ներկայացվեն կամ էլեկտրոնային կամ թղթային: Ընդ որում ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը պահանջում է ներկայցնել բացառապես էլեկտրոնային՝ համապատասխան էլեկտրոնային հարթակի միջոցով, ինչն էլ Նախարարության կողմից իրականացվել է և թղթային տարբերակը հիմք ընդունել չի կարելի: Իսկ արձանագրությունով որպես անհամապատասխանություն նշվել են նախարարության թղթային հաշվետվություններում կամ տեղ գտած վրիպակները, կամ ծախսերի գումարների ամբողջական և ըստ բովանդակության արտացոլման դեպքերը: Միաժամանակ փաստում ենք, որ նշված հաշվետվությունները ֆինանսների նախարարությանը ներկայացվել են միմիայն էլեկտրոնային եղանակով և դրանք ընդունվել են ու նույն ձևով ներառվել են համապատասխան տարիների պետական բյուջեների կատարման վերաբերյալ օրենքներում: Ընդ որում հաշվեքննություն իրականացնող անձինք ուսումնասիրել են նաև էլեկտրոնային հաշվետվությունների համապատասխան համակարգը և հավաստիացել են էլեկտրոնային տարբերակներում վրիպակների բացակայության մեջ:

Նախարարության որոշ աշխատակիցներին արձակուրդային և վերջնահաշվարկի ավելի վճարումները պայմանավորված են այն հանգամանքով, որ նշված հաշվարկները կատարվում են Հաշվապահական ծրագրի միջոցով, որը ինքնաշխատ եղանակով հաշվարկում է միջին աշխատավարձը: Ծրագրային թերության պատճառով հաշվարկի մեջ ներառվել են այդ հաշվարկի մեջ ներառման ոչ ենթակա եկամուտ, այն է լրացուցիչ միանվագ արձակուրդային վճարը, որը ծրագիրը դիտել է որպես պարգևատրում և ներառել է միջին աշխատավարձի հաշվարկի մեջ, ինչը հանգեցրել է ավելի վճարումների: Ընդ որում նշվածը տեղի է ունեցել հիմնականում 2017 թվականի ընթացքում՝ նախարարի աշխատակազմի մասով: 2018 թվականից սկսած թերությունը վերացված է:

Մեր կարծիքով կոռեկտ չէ անձանց անվանական թվարկումը:

Անդամավճարների չափերը հանդիսանում են տվյալ կազմակերպության անդամակցողների կամավոր վճարներ և արհեստակցական կազմակերպության կողմից երբևիցե հարց չի բարձրացվել այդ գումարների «քիչ հաշվարկելու» վերաբերյալ: Միաժամանակ անդամավճարների պահումները կատարվել են հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր աշխատողի անվանական դիմումները, ուղղված արհեստակցական կազմակերպության նախագահին՝ անդամավճարները իրենց աշխատավարձերի 1 տոկոսի չափով պահելու վերաբերյալ, այլ ոչ թե եկամտի նկատմամբ: Հարկ է նշել, որ վերոհիշյալ դիմումները ներկայացվել են հաշվեքննություն իրականացնող անձանց: Բացի դրանից այդ վճարները պետական բյուջեի հետ կապ չունեն:

Նախարարության արտաբյուջետային միջոցների հաշվին պարգևատրումների գծով 2017 թվականին արձանագրությամբ նշված 20.0 մլն դրամի «ավելի ծախսը» հանդիսանում է եկամտային հարկի առաջացած պարտավորության մարման գումար, ինչը առաջացել է արտաբյուջետային միջոցներից պարգևատրումների վճարման արդյունքում միջին աշխատավարձերի աճի հետևանքով արձակուրդային վճարների գումարների ավելացմանը և համապատասխանաբար եկամտային հարկի պարտավորության մեծացմանը, ինչը մարելու համար պետական բյուջեից հատկացված աշխատավարձի ֆոնդի գումարները բնականաբար չեն բավարարել: Հարկ ենք համարում փաստել, որ հարցի վերաբերյալ մամրամասն հաշվարկները ներկայացվել են հաշվեքննություն իրականացնող անձանց:

«Ապրանքային նշանների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը չպահպանելու մասին արձանագրությամբ նշված պնդումը հիմնավորված չէ, ուստի անընդունելի է: Հարկ ենք համարում նշել, որ արտաբյուջետային հաշիվը բացված է Նախարարության անվամբ, նրա միջոցների հաշվին կատարվող ծախսերի ուղղությունները սահմանվել են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 16.03.2017թ. N 289- Ն և 15.03.2018թ. N 255- Ն որոշումներով, որոնց նախագծերը սահմանված կարգով համաձայնեցվել են շահագրգիռ պետական մարմինների, այդ թվում Արդարադատության նախարարության հետ: Բացի դրանից հաշվեքննություն իրականացնողները հաշվի չեն առել այն հանգամանքը, որ Մտավոր սեփականության պահպանման համակարգը չի սահմանափակվում միայն ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության աշխատակազմի Մտավոր